

نکات مهمی که باید درباره تغییرات عمده در قانون جدید مالیات بر ارث بدانید!

قوانین مربوط به مالیات بر ارث در سال‌های اخیر دستخوش تغییر شده است. اهمیت آن هم در این است که حتماً و حتی به رغم میل‌مان با آن سر و کار خواهیم داشت.

قوانین مربوط به مالیات بر ارث در سال‌های اخیر دستخوش تغییر شده است. اهمیت آن هم در این است که حتماً و حتی به رغم میل‌مان با آن سر و کار خواهیم داشت. این اموال و دارایی‌ها متعلق به وراث بوده و در صورتی که دارایی‌هایی منقول و غیرمنقول از متوفی به جا مانده باشد، به ترتیب مقرر در قانون مدنی میان وراث تقسیم خواهد شد. تقسیم‌داری‌های شخص فوت شده به عنوان ارث - که به بازماندگان متوفی تعلق می‌گیرد - مستلزم پرداخت مالیات بر ارث است؛ کما اینکه مالیات تعلق گرفته به اموال پرداخت نشود، نقل و انتقال آن دارایی‌ها و تحویل آن‌ها به وراث امکان‌پذیر نخواهد بود.

به گزارش «تابناک»؛ قوانین این بخش شامل دو نوع مالیات است: مالیات بر اموال (یا همان ترکه) و مالیات بر ارث به معنای خاص.

مالیات بر اموال، شامل دارایی‌هایی باقی مانده از متوفی است. حتی اگر این اموال به ارث نرسند. مثل اینکه شخص فوت شده ورثه‌ای نداشته باشد یا ورثه گرفتن اموال را رد کرده و قبول نکند. از سوی دیگر مالیات بر ارث، فقط در صورتی دریافت می‌شود که اموال به بازماندگان به ارث برسد که در این صورت، هر یک از ورثه باید قسمتی از اموالی را که از طریق ارث دریافت می‌کند، به عنوان مالیات به دولت پرداخت کند. در واقع ممکن است اموال باقی مانده از شخص فوت شده دو بار مشمول مالیات قرار گیرد. البته در برخی کشورها مانند ایران، فقط یک نوع مالیات دریافت می‌شود که آن هم مالیات بر ارث به معنی خاص آن است.

آبان ۱۳۱۶ قانون «مالیات بر ارث و نقل و انتقالات بلاعوض» برای اولین بار در کشور ما مصوب شد و پس از آن قوانین دیگری که در همین باره به تصویب رسیدند، جایگزین قانون مذکور شدند. تیرماه سال ۹۴ هم قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم به تصویب رسید و اجرای آن از ابتدای فروردین ۱۳۹۵ آغاز شد. مهم‌ترین تغییر ایجاد شده در این قانون مربوط به شیوه محاسبه دارایی شخص فوت شده و صدور مفاصا حساب مالیاتی است که در قانون جدید با آسان شدن و حذف بندها و تبصره‌هایی که دشواری‌هایی را برای ورثه ایجاد می‌کرد، این نقایص رفع شده است. تغییرات عمده در قانون جدید مالیات بر ارث

۱. در قانون قدیم (متوفیان قبل از ۰۱/۰۱/۹۵)، وراث (مجتمعا یا منفردا) یا وکیل یا نماینده قانونی یا قیم وراث، ابتدا به اداره امور مالیاتی صلاحیت دار مراجعه و پس از تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارث، گواهی تسلیم اظهارنامه (ماده ۳۱ ق.م.م) دریافت، تا برای مراجعه به شورای حل اختلاف جهت اخذ گواهی انحصار وراثت اقدام کنند، ولی در قانون جدید، بدون مراجعه به اداره امور مالیاتی می‌توانند گواهی حصر وراثت را از شورای حل اختلاف اخذ کنند.

۲. در قانون قدیم کلیه اموال متوفی، از طرف وراث در اظهارنامه مالیات بر ارث، اظهار و پس از محاسبه مالیات، گواهی واریز مالیات بر ارث همه اموال به صورت یک جا صادر می‌شد، ولی در قانون جدید، وراث می‌توانند ماترک متوفی را به صورت موردی به تاریخ نقل و انتقال، اعلام و پس از پرداخت مالیات، گواهی واریز مالیات بر ارث را اخذ نمایند.

۳. وراث در قانون قدیم می‌بایست حداکثر تا شش ماه بعد از فوت متوفی، اظهارنامه مالیاتی خود را به اداره امور مالیاتی ذی ربط ارائه می‌کردند. در غیر این صورت مشمول جریمه می‌شدند، ولی در قانون جدید خبری از جریمه نیست.

۴. درخصوص نرخ‌های محاسبه مالیات بر ارث نیز ... تغییراتی رخ داده است.

بنابراین، دیگر نیازی نیست که همه دارایی باقی مانده از متوفی به صورت کلی مورد محاسبه قرار گیرد، بلکه وراث می‌توانند به شکل جزئی نیز نسبت به تعیین تکلیف اموال و دارایی‌های متوفی تصمیم گرفته و مالیات آن جزء را پردازند و در مورد سایر اموال، در زمان دیگری تصمیم‌گیری کنند. بر اساس قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، امکان محاسبه جداگانه اموال به اجزای مختلف و پرداخت مالیات آن اجزا، مستقل فراهم شده و ضرورتی ندارد که وراث، تمامی

مالیات متعلقه به ماترک مورث خویش را یکجا به اداره امور مالیاتی پرداخت کنند.

طبق این اصلاحیه پرداخت مالیات بر ارث در صورتی باید حساب شود که وراثت بخواهند تمام یا بخشی از اموال متوفی را به مالکیت خود منتقل کنند و در صورتی هم که ورثه قصد تملک بخشی از اموال شخص را تا مدتی پس از فوت نداشته باشند، ضرورتی به پرداخت مالیات بر ارث در خصوص آن بخش را نخواهند داشت. کارشناسان معتقدند این مورد علاوه بر افزایش درآمد مالیاتی کشور، از موارد پرداخت نکردن مالیات بر ارث نیز به طرز چشمگیری خواهد کاست.

حذف معافیت های مالیاتی وراثت از دیگر موارد مهمی است که در قانون جدید دچار تغییر شده است؛ یعنی با کنار گذاشتن ماده ۲۰ قانون مالیات های مستقیم، این معافیت مالیاتی حذف شده و دیگر معافیتی بر مالیات بر ارث موجود نیست. در قوانین سابق، ورثه طبقه اول تا مبلغ ۳ میلیون تومان از معافیت مالیاتی برخوردار بودند و در صورتی که معلول یا از کار افتاده بودند هم این معافیت تا حداکثر مبلغ ۵ میلیون تومان قابل افزایش بود. افزایش زمان ارائه اظهارنامه مالیاتی، دیگر تغییر مهم در این بخش از قانون است که در سال ۹۴ مصوب شد. طبق تغییرات این مدت زمان از شش ماه به یک سال افزایش یافته است. بر خلاف مقررات سابق، ورثه متوفی در حال حاضر یک سال از تاریخ وقوع فوت نزدیکان خود زمان دارند با مراجعه به سازمان مالیاتی منطقه، نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی شان اقدام کنند.

چنانچه ورثه یک سال پس از تاریخ درگذشت متوفی اقدامی در این باره انجام ندهند، مالیات مربوطه در زمان تحویل یا انتقال اموال و دارایی ها به ورثه، بدون کسر هزینه هایی مثل هزینه کفن و دفن وصول خواهد شد. در حالی که در قانون سابق با کسر این هزینه ها صورت می گرفت.

از سوی دیگر قیمت های جدیدی که در اصلاح قانون مالیات های مستقیم برای هر یک از اموال و دارایی های متوفی در نظر گرفته شده نیز تغییراتی را به دنبال داشته است. در قانون سابق، ارزش ثروت و دارایی های شخص فوت شده مطابق با قیمت های زمان فوت وی محاسبه و مالیات بر اساس ارزش دارایی در زمان فوت دریافت می شد، در حالی که با اصلاح ایجاد شده در قانون ارث در سال ۹۴، ارزش ثروت متوفی به قیمت زمان انتقال دارایی یا تحویل به ورثه، ملاک محاسبه مالیات بر ارث قرار می گیرد.

ماده ۳۱ قانون مالیات های مستقیم هم در اصلاحیه اخیر حذف شده است. این ماده در مورد ارائه گواهی تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارث برای دریافت گواهی حصر وراثت بود. با این تغییر شورا های حل اختلاف، بدون دریافت گواهی تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارث می توانند نسبت به صدور گواهی حصر وراثت برای وراثت متقاضی گواهی انحصار وراثت اقدام کنند.

در قانون سابق، بانک ها و شرکت ها و مؤسسات و اشخاصی مکلف شده بودند که در عرض یک ماه از تاریخ اطلاع از فوت، صورت اموال اعم از وجوه نقد، سفته یا جواهر و نیز مقدار سهام یا سهم الشرکه متوفی را تنظیم و به حوزه مالیاتی محل تسلیم کنند.

در قانون جدید این قضیه منتفی شده و بانک ها و سایر مؤسسات مالی و اعتباری، شرکت ها، مؤسسات، نهاد های عمومی غیردولتی و سایر اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی که وجوه نقد یا سفته یا جواهر و یا هر نوع مال دیگر از متوفی نزد خود دارند، مجاز نیستند قبل از اخذ گواهی پرداخت مالیات مربوط موضوع این قانون، اموال و دارایی های متوفی را اعلام و تسلیم کنند.